

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EU-sekr.

8. oktober 2001

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Justitsministeriets notat om forslag til Kommissionens direktiv om ændring af direktiv 91/630/EØF om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin, SANCO/2341/2000 Rev.3 EN (Rev.2.dk).

Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Dato: 4. oktober 2001
Kontor: Civilkontoret
Sagsnr.: 2000-5411-0009
Dok.: SJF20242

NOTAT

til Folketingets Europaudvalg

om

forslag til Kommissionens direktiv om ændring af direktiv 91/630/EØF om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin

Dokument SANCO/2341/2000 Rev. 3 EN (Rev. 2 DK)

Forslaget vedrører en ændring af bilaget til direktiv 91/630/EØF om fastsættelse af mindstekrav til beskyttelse af svin. Bilaget indeholder en række tekniske bestemmelser med tilknytning til direktivet om beskyttelse af svin.

Blandt de væsentligste ændringer i forhold til det eksisterende bilag er en forøgelse af fravænningsalderen fra 21 dage til 28 dage. Det vil dog fortsat være muligt at fravænne pattegrise når de er 21 dage gamle under forudsætning af at visse betingelser er opfyldt. Dette medfører, at den nuværende tekst er uklar.

Regeringen agter at stemme for forslaget på mødet den 9.-10. oktober 2001 i Den Stående Veterinærkomité, idet det dog under forhandlingerne tilkendegives, at Danmark finder, at teksten om fravænningsalderen er uklar.

Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Dato: 4. oktober 2001
Kontor: Civilkontoret
Sagsnr.: 2000-5411-0009
Dok.: SJF20241

AKTUELT NOTAT

til Folketingets Europaudvalg

om

forslag til Kommissionens direktiv om ændring af direktiv 91/630/EØF om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin

Dokument SANCO/2341/2000 Rev. 3 EN (Rev. 2 DK)

1. Resumé

Forslaget vedrører en ændring af bilaget til direktiv 91/630/EØF om fastsættelse af mindstekrav til beskyttelse af svin. Bilaget indeholder en række tekniske bestemmelser med tilknytning til direktivet om beskyttelse af svin. Blandt de væsentligste ændringer i forhold til det eksisterende bilag er en forøgelse af fravænningsalderen fra 21 dage til 28 dage.

Da den endelige vedtagelse af selve direktivforslaget er på dagsordenen til Rådsmøde (Landbrug) den 23. oktober 2001, ønsker Kommissionen at kunne vedtage forslaget til bilaget inden. Kommissionen kan ikke vedtage forslaget før Den Stående Veterinærkomité har afgivet en udtalelse. Forslaget er på dagsordenen til møde i Den Stående Veterinærkomité den 9.-10. oktober 2001.

2. Baggrund

På et møde i Den Stående Veterinærkomité den 6. februar 2001 fremlagde Kommissionen et udkast til Kommissionens direktiv om ændring af direktiv 91/630/EØF om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin.

I Rådets direktiv 91/630/EØF er der fastsat mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin.

Efter direktivets art. 6 skal Kommissionen senest den 1. oktober 1997 forelægge Rådet en rapport udarbejdet på grundlag af en udtalelse fra Den Videnskabelige Veterinærkomité om det eller de intensive opdrætssystemer, der ud fra et patologisk, zooteknisk, fysiologisk og adfærdsmæssigt synspunkt opfylder kravene til svins velfærd, samt om de forskellige systemers samfundsøkonomiske følgevirkninger. Denne rapport skal navnlig omhandle velfærd for søer opdrættet i forskellige grader af indelukning og i flok, og den skal være ledsaget af relevante forslag fra Kommissionen.

Den Videnskabelige Komité for Dyrs Sundhed og Trivsel blev derfor anmodet om at undersøge velfærden for svin opdrættet i intensive produktionssystemer.

Komitéen afgav udtalelse den 30. september 1997. Udtalelsens konklusioner peger på, at det er nødvendigt, at Kommissionen træffer foranstaltninger til yderligere forbedring af svins velfærd.

Udkast til Kommissionens direktiv ledsages af en meddelelse fra Kommissionen om visse aspekter af intensivt opdrættede svins velfærd. Meddelelsen bygger på udtalelser og konklusioner fra Den Videnskabelige Komité for Dyrs Sundhed og Trivsel.

På baggrund af disse konklusioner har Kommissionen besluttet at fremlægge et forslag til ændring af bilaget til Rådets direktiv 91/630/EØF.

Da forslaget blev fremlagt på mødet i Den Stående Veterinærkomité, blev det besluttet, at der skulle nedsættes en arbejdsgruppe, som skulle behandle forslaget. Denne arbejdsgruppe har efterfølgende afholdt en række møder.

Den 19. juni 2001 opnåede Rådet (Landbrug) politisk enighed om direktivforslaget. Kommissionen forventer, at det bliver endelig vedtaget på Rådsmøde den 23. oktober 2001.

Forslag til ændring af bilaget skal vedtages af Kommissionen efter udtalelse fra Den Stående Veterinærkomité. Det er på dagsordenen for møde i Den Stående Veterinærkomité den 9.-10. oktober 2001, hvor det forventes at forslaget er til afstemning.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen har ikke redegjort nærmere for nærheds- og proportionalitetsprincippet i forslaget.

4. Formål og indhold

Forslaget til Kommissionens direktiv om ændring af bilaget til direktiv 91/630/EØF har til formål at forbedre de tekniske elementer, der allerede indgår i lovgivningen.

I Kommissionens udkast til ændring af bilaget foreslås, at der i kapitel I fastsættes almindelige bestemmelser, som skal gælde ud over de relevante bestemmelser i bilaget til Rådets direktiv 98/58/EF om beskyttelse af dyr, der holdes til landbrugsformål¹.

En del af bestemmelserne i kapitel I er uændrede i forhold til bilaget i det eksisterende direktiv.

Kommissionen foreslår følgende ændringer i kapitel I:

- Støjniveau bør være under 85 dBA og konstant eller pludselig støj bør undgås (nr. 1).
- Belysningsstyrken skal være mindst 40 lux i mindst 8 timer om dagen (nr. 2).
- Staldindretning, som giver et behageligt lejeareal, og som giver alle svin i flok mulighed for at ligge ned samtidig. Endvidere skal svin, der ikke er bundet eller indelukket i en boks, kunne vende sig (nr. 3)
- Krav om permanent adgang til rodemateriale (nr. 4)
- Generelt forbud mod operative indgreb med følgende undtagelser:
 - i. Slibning af hjørnetænder på pattegrise inden 7 dage
 - ii. Haleklipping
 - iii. Kastrering ved andre metoder end overrivning af væv
 - iv. Næseringning, dog kun ved udendørs hold af svin, samt i overensstemmelse med national lovgivning

Hverken haleklipping eller slibning af hjørnetænder må foretages rutinemæssigt. Desuden må kastration og haleklipping senere end 7 dage efter fødslen, kun foretages ved anvendelse af bedøvelse og af en dyrlæge eller anden kvalificeret person (nr. 8).

I bilagets kapitel II foreslås indført bestemmelser for forskellige kategorier af svin, dvs. orner, søer og gylte, pattegrise samt fravænnede grise og avls-/fedesvin.

A. Orner

Kommissionen foreslår, at der i alle ny- eller ombyggede bedrifter fra den 1. januar 2003 skal være et gulvareal på mindst 10 m² i stier, der anvendes til naturlig bedækning. Fra den 1. januar 2005 skal dette krav gælde for alle stier, der anvendes til naturlig bedækning.

¹ EFT L 221 af 8. august 1998, s. 23.

B. Søer og gylte

Kravene er stort set uændret i forhold til det eksisterende bilag til direktivet. Kommissionen foreslår dog, at der skal træffes foranstaltninger til at minimere aggression, når de holdes i grupper. Desuden skal søer og gylte i en uge før forventet føretidspunkt have adgang til redebygningsmateriale, medmindre det er bevist, at dette ikke teknisk kan lade sig gøre.

C. Pattegrise

Den eneste – men også vigtigste – ændring er fravænningsalderen. Kommissionen foreslår, at pattegrise ikke må fravænnenes før de er mindst 28 dage gamle. Det foreslås dog også, at pattegrise kan fravænnenes op til 7 dage tidligere, hvis det er påkrævet ud fra en række kriterier.

D. Fravænnede grise og avls-/slagtesvin

Kommissionen foreslår, at der skal træffes foranstaltninger, der kan forhindre slagsmål, som går udover normal adfærd. Desuden må der kun anvendes beroligende midler ved blanding af svin, hvis det er særlig påkrævet og kun efter konsultation af en dyrlæge.

5. Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig, men har afgivet udtalelse om direktivforslaget, som blev vedtaget af parlamentet den 14. juni 2001.

6. Gældende dansk ret

De danske regler om svin er fastsat i tre love :

- lov nr. 404 af 26. juni 1998 om indendørs hold af drægtige søer og gylte,
- lov nr. 104 af 14. februar 2000 om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin og
- lov nr. 173 af 19. marts 2001 om udendørs hold af svin.

Desuden er der fastsat regler i bekendtgørelse om beskyttelse af svin², som gennemførte direktiv 91/630/EØF om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin.

Der er endvidere fastsat regler i bekendtgørelse om halekupering og kastration af visse dyrearter³.

² Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 998 af 14. december 1993.

³ Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 719 af 1. september 1995.

De tre ovenfor nævnte love bygger på udtalelser fra Arbejdsgruppen om hold af svin⁴.

Der er fastsat overgangsbestemmelser i de nævnte love. Det fremgår af lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte, at kravene til bygninger skal være opfyldt senest den 1. januar 2014, mens fristen i lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin er den 1. juli 2015.

7. Konsekvenser

Forslaget til ændring af bilaget skal ses i sammenhæng med direktivforslaget.

På trods af at Danmark er en af de største eksportører af svineprodukter, må direktivforslaget og forslaget til ændring af bilaget samlet set forventes at få forholdsvis begrænsede samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark.

Årsagen hertil er, at Danmark gennem national lovgivning har gennemført regler for indendørs hold af svin, der går videre end det eksisterende direktiv, og som stort set lever op til kravene i direktivforslaget.

Det bemærkes, at de nødvendige ændringer af den danske lovgivning vil kunne ske ved bekendtgørelse, da justitsministeren både i de ovenfor nævnte love om svin og i dyreværnsloven har hjemmel til at fastsætte regler med henblik på opfyldelse af De Europæiske Fællesskabers direktiver om forsvarlig behandling af dyr og om beskyttelse af dyrs velfærd.

Isoleret set, vil forslaget til ændring af bilaget medføre ændring af de nuværende danske regler for så vidt angår fravænningsalderen, idet pattegrise efter de eksisterende regler tidligst må fravænnedes når de er 21 dage gamle. Der vil desuden blive tale om en mindre ændring for så vidt angår reglerne om ornessiens størrelse.

Det er Justitsministeriets erfaring, at den gennemsnitlige fravænnelse i Danmark på nuværende tidspunkt sker når pattegrisene er 29 dage gamle. Dette skal dog ses i forhold til, at den gennemsnitlige fravænnelse i praksis vil ske ca. en uge senere end kravet i lovgivningen. Et krav om en fravænningsalder på 28 dage, må antages at medføre øgede omkostninger for danske svineproducenter.

⁴ Arbejdsgruppen blev nedsat i januar 1998 af justitsministeren og fødevareministeren. Arbejdsgruppen bestod af repræsentanter for de to ministerier og Landbrugsrådet, samt forskningsprofessor Peter Sandøe, formand for Det Dyreetiske Råd, og dr. med. vet. H.B. Simonsen, præsident for Dyrenes Beskyttelse.

Det må dog samlet set antages, at der bliver tale om forholdsvis begrænsede konsekvenser for de danske svineproducenter, og dermed for Danmark.

8. Høring

Forslaget til ændring af bilaget blev sendt i høring den 12. februar 2001 hos medlemmerne af Den Nationale Komité vedrørende landbrugsdyr samt i andre interesseorganisationer.

Forslaget til blev desuden fremlagt på et møde i Den Nationale Komité vedrørende landbrugsdyr den 6. februar 2001. Forslaget blev dog ikke drøftet nærmere, idet medlemmerne først modtog forslaget på mødet.

Justitsministeriet har efterfølgende modtaget ændrede udkast til forslaget. Ministeriet har fundet, at der var tale om mindre ændringer, hvorfor de ændrede udkast ikke har været sendt i høring.

Justitsministeriet har modtaget bemærkninger fra Dyreværnsrådet, Det Dyreetiske Råd, Det Veterinære Sundhedsråd, Danmarks JordbrugsForskning (Forskningscenter Foulum), Danske Svineproducenter, Landbrugsraadet (der også udtaler sig på vegne af Landsudvalget for Svin, De Danske Landboforeninger, Dansk Familielandbrug og Danske Slagterier) samt Dyrenes Beskyttelse.

Dyreværnsrådet finder, at danske regler på området skal gælde for hele EU.

Det Dyreetiske Råd finder, at tiltag til forbedringer af lovgivningen vedrørende svin er meget positivt. Rådet støtter de foreslåede regler om operative indgreb. Rådet anfører, at forskningen ikke giver et entydigt svar på, om det er bedre at fravænne pattegrise, når de er 4 uger, end når de er 3 uger gamle. Forskningsresultaterne tyder dog på, at en højere fravænningsalder gavner pattegrisenes velfærd. En høj fravænningsalder kan imidlertid få negative konsekvenser for soens velfærd, hvorfor der bør tages initiativ til færesystemer, hvor søerne har mulighed for at komme væk fra pattegrisene. Endvidere finder rådet ikke, at der bør anvendes beroligende midler ved problemer med aggression ved blanding af grise.

Det Veterinære Sundhedsråd finder, at direktivet indeholder en række forslag, der virker forbedrende på svins vilkår. Rådet bemærker, at det bør tillades at fjerne maksimalt 2/3 af halen ved halekupering. Rådet anfører desuden, at spalteåbningsbredden for pattegrise er alt for bred. Endelig finder rådet, at der bør etableres sprinkleranlæg til afkøling af søer og slagtesvin.

Danmarks JordbrugsForskning (Forskningscenter Foulum) anfører, at forslaget er i god overensstemmelse med dansk lovgivning, men at der ud fra et velfærdsmæssigt synspunkt savnes afkø-

lingsfaciliteter til svin over 20 kg. Forskningscentret finder, at der ikke findes dokumentation for de eksakte grænseværdier for støjniveau og belyningsstyrke, men at der er en god formodning for at høje støjniveauer og lave belyningsstyrker kan belaste svin. Forskningscentret anfører desuden, at der ikke er entydig dokumentation for, hvilken fravænningsalder, at der er mest optimal.

Danske Svineproducenter finder, at det foreslåede krav om 10 m² for ornestier er overdrevet, idet 6 m², som anført i danske regler, er tilstrækkeligt. Desuden finder Danske Svineproducenter, at fravænningsalderen på 28 dage vil medføre sygdomsmæssige problemer.

Landbrugsraadet anfører, at det foreslåede arealkrav til ornestier på 6 m² bør defineres. Endvidere finder Landbrugsraadet, at det foreslåede krav om, at en sti, der anvendes til naturlig bedækning fra 1. januar 2005 skal have et friareal på 10 m², er urealistisk og ikke forsøgsmæssigt begrundet. Desuden vil den korte frist medføre problemer for mange svineproducenter. Endvidere finder Landbrugsraadet ikke grundlag for at hæve fravænningsalderen, hvorfor raadet ikke kan støtte forslaget herom. Landbrugsraadet anfører også at kravet om, at fravænnede grise og avls-/fedesvin skal kunne flygte fra og skjule sig fra andre svin, ikke er forskningsmæssigt begrundet, ligesom det er uklart, hvordan det skal kunne opfyldes. Endelig tager Landbrugsraadet afstand fra anvendelse af beroligende midler, og bemærker, at det ikke finder sted i Danmark.

Dyrenes Beskyttelse henviser til et udkast fra Eurogroup for Animal Welfare. Dyrenes Beskyttelse støtter de forslag som Eurogroup for Animal Welfare har fremsat. Derudover har Dyrenes Beskyttelse dog bemærkninger til halekupering, som foreningen overordnet set er imod, men som foreningen kan acceptere indtil man ved mere om forebyggelse af halebidning. Vedrørende kastration fremhæver foreningen, at den finder, at kastration skal foretages af en dyrlæge og under bedøvelse.

Svineudvalget under Landsforeningen af Økologiske Kødproducenter og Den Danske Dyrlægeforening har ikke fremsat bemærkninger til ændring af bilaget til direktivet.

9. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Grundnotat af 29. marts 2001 er blevet fremsendt den 25. april 2001.

